

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 17 Şubat 2022
Sayı : 3201,

15.02.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anadolu toprakları, geçmişinde ev sahipliği yaptığı uygarlıkların, kuruluşuna, ve çöküşüne tanıklık etmesi ile bağrında çok çeşitli tarihi kalıntıların zenginliğini barındırmaktadır. Eskişehir ve civarı da çeşitli uygarlıklara ait tarihi miras açısından oldukça zengin bir bölgedir. Ayrıca, 1. Dünya Savaşı ve Kurtuluş Savaşı'nda, binlerce şehidin verildiği, kahramanlık destanlarının yazıldığı Kütahya-Eskişehir Muharebeleri'nin savaş cepheleri de bu bölgede bulunmaktadır. Aradan geçen yıllara karşın, varlığını koruyan tarihi kalıntıların ve savaş cephelerinin olduğu bölgeler, gerçekleşen ve planlama aşamasında olan madencilik faaliyetleri ile son dönemde tehdit altındadır. Kütahya-Eskişehir bölgesinde tarihe tanıklık eden tarihi kalıntıların ve savaş cephelerinin madencilik faaliyetleri ile yok olmasını önlemek ve sorunun çözümü için, Anayasa'nın 98. Maddesi ve TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddesi uyarınca Meclis Araştırması Açılmasını Arz Ederiz.

Av. Dr. M. Sazım TANRIKÖLÜ
İstanbul Mu

Dr. Jale Nur SÜLLÜ
CHP Eskişehir Milletvekili

Selin Sayek Baki
Izmir Mu.
Se. Sarı

SİBEL İZNER
İSTANBUL MV.

Alpay Artnes

Lake Karabiyik

Bursa, Mr. J.

Mirayyer Sakin
Adana mı

~~SUZAN VATHIN~~

~~NAHIN~~
History Mr. J.S.

GEREKÇE

Anadolu toprakları, jeopolitik konumu dolayısıyla, tarih boyunca Asya, Avrupa ve Afrika arasında bağlantı sağlayan en önemli geçit olma özelliğini korumuştur. Bu özelliği nedeniyle birçok kavimin geçiş yolu olmasının yanı sıra, uygarlıkların kendine yurt edindiği bölge olarak, önem kazanmıştır. Anadolu coğrafyasında yaşanan bu etkileşim, bugün bile dünya tarihinde önemli yere sahip olan mimari yapıların, dini merkezlerin inşa edilmesini sağlamıştır. Eskişehir ve çevresi de Batı'nın Doğu'ya açılan kapısı olması özelliği yüzyıllar boyunca ev sahipliği yaptığı çeşitli medeniyetlerin eserlerin tarihi kalıntılarına sahiptir.

Ayrıca, kadim Anadolu toprakları, tarihsel rolüne bağlı olarak medeniyet ve inanç temelli önemli savaşların yaşandığı bir coğrafya olmuş; bölgenin önemi gereği, çeşitli işgallere uğramıştır. Bu işgallerden biri de 1. Dünya Savaşı sonucu tüm ülkeye yayılmış işgallerdir. Bu işgallere karşı, Ebedi Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının önderliğinde başlayan Kurtuluş Savaşı ile çeşitli cephelerde zorlu savaşlar verilmiştir. Kahramanlık destanlarının yazıldığı, stratejileri ile dünya savaş tarihine not düşülen Eskişehir-Kütahya savaşları, Anadolu'da bu cephelerin en önemlileri arasında yer almaktadır.

Kütahya-Eskişehir Muharebeleri ve Sakarya Muharebeleri'nin gerçekleştirildiği 1921-1922 yılı Ulusal Kurtuluş Mücadelemizin önemli yıllarıdır. Bu muharebeler sonucunda binlerce Mehmetçik şehit olmuş; yaralanmış ve esir düşmüştür. Muharebelerin yaşandığı savaş alanındaki bütün dağ ve tepeler, mevziler, pusu noktaları, geçitler ve boğazlar "Kütahya Eskişehir Kurtuluş Savaşı'nın Unutulan Muharebeleri" kitabının yazarı Süleyman Duman tarafından titiz bir çalışma ile fotoğraflanmış koordinatları belirlenmiş ve haritaları çizilmiştir. Navigasyon cihazlarına girilen bu koordinatlarla siperler ve şehit mezarları görülebilmektedir.

Harekât sahası yaklaşık 200 Km olan cephe hattında 100 Km'yi geçen bir derinlikte 8 gün aralıksız devam eden savaşın olduğu alanlar, Kurtuluş Savaşı tarihi belleğimiz açısından büyük öneme sahiptir. Böylesi önemli bir bölgede, ne yazık ki, günümüzde birçok madencilik faaliyeti için proje ve başvuru bulunmaktadır. Örneğin, ÇED süreci başlatılan Eskişehir Sevinç Mahallesi'nde Kömür Ocağı bölgesi, Kütahya Eskişehir Muharebeleri'nde Albay Şükrü Naili Bey'in emir komuta ettiği, 15'inci Piyade Tümeninin kazdığı; 3 ayrı bölgede bulunan siper hatlarına denk gelmektedir.

Birçok medeniyetin izlerinin bugün hala yaşadığı ve milli mücadelemizin yaşandığı topraklarda mezar taşı dahi bulunmayan binlerce şehidimiz yatmaktadır. Bu şanlı tarih ve sayısız miras, madencilik faaliyetleri sonucu yok olma tehlikesi ile karşı karşıyadır. Aziz şehitlerimizin hatırlarına saygı, tarihi hafızanın korunarak gelecek kuşaklara aktarılması için Kütahya- Eskişehir bölgesinde gerçekleşen ve proje aşamasında olan maden alanlarının tarihi eserlere ve savaş cephelerine vereceği zararların araştırılması, sorunların tespiti ve çözüm önerilerinin belirlenmesi için, Meclis Araştırması, açılmasını arz ederim.

3201

Sayı Meclis Araştırması Önergesinin İmza Çelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Utku Gökçöz	Eskişehir M.	U. Gökçöz
Orhan Sarıbal	Bursa M.	Orhan Sarıbal
Nasr Ghongir İSLAM	İSTANBUL	Nasr Ghongir İSLAM
Mürsel ALBAN	Muş M.	Mürsel ALBAN
Tekin Binkör	Antalya M.	Tekin Binkör
Seyda Erden Kılıç	İzmir	Seyda Erden Kılıç
Abdullah TUDERE	Adana M.	Abdullah TUDERE
Burak Erbay	Muş M.	Burak Erbay
Nurhayat Altın Kaya	Bursa	Nurhayat Altın Kaya
Ali Fozil KASAP	İstanbul M.	Ali Fozil KASAP
Gamze TAŞCIAR	Ankara M.	Gamze TAŞCIAR
Aziz AYDINLIK	Sakarya M.	Aziz AYDINLIK
Ali KEMEN	Yozgat M.	Ali KEMEN
Hüseyin Yıldız	Aydın M.	Hüseyin Yıldız

